

95-95-95

№ 22

#ЖОКСПИД2030

Информационно-электронный бюллетень №22 сентябрь 2022 год

2022-й - год детей в Казахстане

Балалар
жылы
2022

В Казахстане 2022 год объявлен Президентом страны Годом детей.

В рамках Года детей ведущие дерматовенерологи и дерматокосметологи КНЦДИЗ МЗ РК совместно с местными специалистами проводят в разных регионах амбулаторный прием юных пациентов.

-Самые распространенные кожные заболевания у юных атыраусцев – псориаз, витилиго, атопический дерматит, экзема и другие. 176 маленьких пациентов поставлены на учет в текущем году с диагнозом аллергический дерматит. В последние годы некоторые кожные заболевания у детей выявляются в раннем возрасте – в годик или даже в шесть месяцев. Это вызывает у нас обеспокоенность. Для стабилизации ситуации необходимо усилить, прежде всего, профилактику,- говорит директор КНЦДИЗ Асылхан Абишев.

Только в Махамбетском районе Атырауской области 112 юных пациентов получили консультации и советы. Причём, врачи будут находиться на онлайн - связи с родителями, консультировать пока в этом будет необходимость. В Шуской районной больнице было принято 152 ребенка. А в Таразе и области 108 юных пациентов прошли осмотр специалистов КНЦДИЗ.

Такие выездные осмотры врачи КНЦДИЗ намерены продолжать и в дальнейшем.

Международная деятельность

Сотрудничество с SRL Diagnostics

25 июля состоялась рабочая встреча директора КНЦДИЗ А. Т. Абишева с представителями индийской компании SRL Diagnostics.

Участники обсудили вопросы сотрудничества в рамках научных проектов в области диагностики орфанных заболеваний. На первом этапе будет подготовлен меморандум о взаимопонимании и сотрудничестве.

SRL Diagnostics — индийская диагностическая компания, предоставляющая диагностические услуги в области патологии и радиологии. Компания имеет более 418 сетевых лабораторий, в том числе четыре «Центра передового опыта», 26 центров радиологии/визуализации, 40 лабораторий, аккредитованных NABL и четыре лаборатории, аккредитованных CAP, а также более 9000 пунктов забора, в том числе в разных странах за пределами Индии. SRL Diagnostics предлагает более 3500 различных тестов по патологии.

ДДҮ тренингіне қатысу

КДИАФО, Ақтөбе және Қостанай ЖИТС -тың алдын алу және оған қарсы құрес жөніндегі облыстық орталықтарының зертханаларының қызметкерлері 5 тамызда ПТР-зертханасында жұмыс процесін үйімдастыруды жақсарту жөніндегі тренингке қатысты.

Іс-шараны үйімдастыруши - ДДҮ Еуропалық өнірлік бюросы. Қатысушылар сапаны бақылау, жұмыс процесін үйімдастыру және ПТР зертханасындағы ағымдылық қағидаттары, лаузымдық нұсқаулықтар мен қызметкерлердің құзыреттілігін бағалау мәселелерін зерттеді.

- Біз, қатысушылар, жаңа пайдалы білім мен дағдылар алдық. Атап айтқанда, пайдаланылатын әдіске (гель электрофорезінде детекциясы бар ПТР немесе нақты уақыт режимінде ПТР) және рәсімдерді автоматтандыру дәрежесіне байланысты өзгеруі мүмкін ПТР зертханасындағы жұмыс процесі туралы. Жаттықтырушылармен біз жұмыс процесінің барлық төрт кезеңін егжей-тегжейлі зерттедік. Бұл біздің жұмысымызда ете пайдалы, - дейді КДИАФО зертханасының менгерушісі Галия Тажибаева.

For experience - to Korea

From August 29 to September 4, 2022, specialists from the laboratories of the territorial AIDS centers and KSCDIZ completed an in-depth training course on working on the ExiStation TM 16DX PCR platform at the plant of the manufacturer Bioneer Corporation, Republic of Korea. Kazakh specialists visited the plant, where they got acquainted with the production process and new developments in the field of diagnostic equipment and tests for the diagnosis of infectious diseases.

Международная деятельность

Региональное совещание по модели ОРТИМА HIV

Команда специалистов из КНЦДИЗ 19-22 сентября участвовала в региональном совещании по Optima HIV.

Мероприятие организовано в г. Стамбуле для стран Восточной Европы и Центральной Азии. Среди участников представители из Албании, Армении, Азербайджана, Беларуси, Грузии, Казахстана, Косово, Кыргызстана, Молдовы, Черногории, Румынии, Сербии и других стран.

Платформа Optima была разработана для поддержки стран в процессе принятия стратегических решений. Optima — это инструмент, помогающий, лицам, принимающим решения, руководителям программ и донорам добиться максимальных успехов с помощью финансирования, доступного в стране для принятия ответных мер общественного здравоохранения и планирования устойчивости программ.

Био-мінез-құлықтық зерттеу деректерін талдау бойынша тренинг

14-16 қыркүйекте ҚДИАФО UNAIDS және ICAP серіктесе отырып, ЖИТС өнірлік орталықтарының қызметкерлеріне инъекциялық есірткіні тұтынатын (ИЕТ) адамдар арасында био-мінез-құлық зерттеулерінің деректерін талдау бойынша RDS Analyst компьютерлік бағдарламасында тренинг ұйымдастырыды. Қатысушылар ноутбуктермен келіп, тренерлердің ұсыныстарына сүйене отырып, үш күн бойы дағдыларын жетілдірді. Олар RDS әдіснамасын, RDS іріктеу кезінде деректерді жинау ерекшеліктерін зерттеді. Талдау үшін дерекқорды импорттау қалай жүреді, жинақтау процесінде RDS қалай қолданылады, RDS-тің жетекші функциялары қандай? Жиналғандар осы және басқа да сұрақтарға толық жауап алды.

GF Grant: Implementation today

The progress of the implementation of the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GF) grant was discussed on September 27 by the country team with the GF grant implementation group, which was presented by Olga Grader, TB Portfolio Manager for Kazakhstan and Bodri Marion, procurement specialist. Summing up the meeting, Olga Greider noted that the GF highly appreciated the implementation of the grant in Kazakhstan (HIV component) for 2021 and expressed confidence that in the future the results will also be positive and really be a "catalyst" for national programs.

Достижения

КНЦДИЗ готовит изменения в нормативные документы

23-24 августа специалисты отдела клинического мониторинга КНЦДИЗ МЗ РК совместно Ассоциацией общественного здоровья провели рабочее совещание по обсуждению изменений в нормативные документы РК, согласно руководства ВОЗ «Сводные рекомендации по профилактике, тестированию, лечению, предоставлению услуг и мониторингу ВИЧ» от 16 июля 2021 года.

В ходе мероприятия обсудили:

клинический протокол диагностики и лечения ВИЧ-инфекции у взрослых и детей;

проект стандарта оказания медико-социальной помощи пациентам с ВИЧ;

проект алгоритма диагностики ВИЧ-инфекции у детей до 18 месяцев, рожденных от ВИЧ-позитивных матерей;

алгоритм ведения ВИЧ-позитивных беременных женщин на уровне дородовой помощи и др.

Plus 20 alumni

On July 29, the graduation of residents in the specialty "Dermatovenereology, including children's" took place at KNTsDIZ.

20 newly-minted doctors will go to the regions of the country to treat adults and children, in practice to demonstrate their knowledge and skills that they have acquired at KSCDIZ. We wish our graduates good health, success in work, family well-being!

Жасөспірімдерге арналған жазғы лагерь

16-21 тамыз аралығында Johnson & Johnson компаниясының және ҚР ДСМ Қазақ дерматология және инфекциялық ауруларғылыми орталығының қолдауымен Іле Алатауының көркем шатқалында Тау Тұран шипажайында АИТВ - инфекциясының созылмалы ауруы бар жасөспірімдерге арналған Республикалық жазғы лагерь болып өтті.

Жазғы лагерьді ұйымдастыру - дәстүрлі шара. Караптун кезінде де жасөспірімдер онлайн режимінде кездесіп, білім мен дағдыларын тольқытырд. Осы лагерьге Ақмола, Алматы, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Қарағанды, Қызылорда, Түркістан облыстарынан, сондай-ақ Алматы және Шымкент қалаларынан 80 адам катысты.

Достижения

Люди, живущие с ВИЧ не должны подвергаться стигме и дискриминации

В социальных сетях все еще появляются посты, в которых люди, живущие с ВИЧ, подвергаются нападкам и оскорблением из-за диагноза, что крайне недопустимо.

В связи с этим КНЦДИЗ МЗ РК категорически осуждает негативное отношение к людям, живущим с ВИЧ, которое приводит к стигме и дискриминации. ВИЧ-инфекция давно перешла в разряд хронических заболеваний. Сегодня в результате поддержки Правительством РК проводимых системных профилактических мер, ситуация по распространенности ВИЧ-инфекции в стране сохраняется, по оценке Всемирной организации здравоохранения, в концентрированной стадии. В Казахстане реализуется стратегия ЮНЭЙДС 95-95-95, которая направлена на обеспечение профилактики, тестирования, лечения и ухода в связи с ВИЧ-инфекцией. В 2021 году Казахстан присоединился к инициативе Глобальное партнерство по ликвидации всех форм стигмы и дискриминации, связанных с ВИЧ – инфекцией. Искоренение всех форм стигматизации и дискриминации играет ключевую роль для достижения целей и задач в области устойчивого развития к 2030 году. Кодексом «О здоровье народа и системе здравоохранения» людям, живущим с ВИЧ, гарантируется социальная и правовая защита. Казахстан - светское цивилизованное государство, поэтому стигма в связи с заболеваниями недопустима. Именно стигма способствует распространению ВИЧ. Стigma является основной причиной дискриминации в обществе, нарушения прав людей, живущих с ВИЧ, представителей ключевых групп – ЛУИН, МСМ, секс-работниц, трансгендерных лиц.

- « Из-за стигмы люди боятся тестируться, обращаться за лечением, ограничивают себя в общении, перестают строить планы на жизнь. Мы выражаем поддержку НПО и гражданским активистам, в партнерстве с которыми боремся со стигмой и дискриминацией в сфере ВИЧ и реализуем стратегию ЮНЭЙДС 95-95-95», - подчеркивает директор КНЦДИЗ Асылхан Абишев.

Жаңа психобелсенді заттар бойынша зерттеу презентациясы

Национальный круглый стол по завершенному исследованию распространенности новых психоактивных веществ

Результаты клинико-эпидемиологического исследования распространенности новых психоактивных веществ в Республике Казахстан

Спикеры

Садвакасова Гульмира
руководитель информационно-аналитического и мониторингового центра, РНПЦПЗ

Прилуцкая Мария
PhD, преподаватель Медицинского университета г. Семей

Рефа Валерия
специалист информационно-аналитического и мониторингового центра, РНПЦПЗ

KAZAKHSTAN chapter

23 августа 2022 года

14.00 по времени Нур-Султан

23 тамызыда Алматыда онлайн режимінде жаңа психобелсенді заттардың (ЖБЗ) таралының клиникалық-эпидемиологиялық зерттеу бойынша үлттық дөңгелек үстел болып етті.

Қатысушылар синтетикалық есірткілердің кең таралуы, сондай-ақ оларды тарату үшін интернетті пайдалану жаһандық проблемага айналғанын атап етті. БҮҮ – нын соңғы деректері бойынша, әлемде 500-ге жуық жаңа психобелсенді заттар тіркелген, оның 60-тан астамы - Қазақстан мен өнірдегі көршілес мемлекеттердің аумағында бар.

Meeting following the implementation of grants

On July 20, 2022, an online meeting of the Project Implementation Unit of the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GF), KNCDIZ with representatives of the Local Fund Agent took place.

- In general, all activities of the GF grant project are carried out according to the work plan, interaction with all sub-contractors, and we have 16 of them, has been delivered and adjusted. I would like to note that we have completed the external (E&Y company) and internal audit (PWS company) in 2021 - the first year of the grant. Received an "A" rating, which means "Excellent". This assessment evaluates the high rating of KNCDIZ and makes it possible to designate our center as the main recipient of the next grant. This year the evaluation criteria were especially strict. The rating is made up of estimates for financial, program activities and achievement of national indicators - said T. Davletgalieva, Manager of the Global Fund Project Implementation Group.

Новости регионов

Семинар по профилактике в СКО

В соответствии с годовым планом 27 июля 2022 года на базе Северо-Казахстанского областного центра по профилактике и борьбе со СПИД проведен семинар для лиц, ответственных за организацию мероприятий по профилактике ВИЧ в медицинских организациях области.

На семинаре выступили заведующая эпидемиологическим отделом центра СПИД Н. Гордымова с докладом о правилах обязательного конфиденциального медицинского обследования на наличие ВИЧ-инфекции и и. о. заведующей лабораторией Ю. Дигтяр на тему о правилах добровольного анонимного и (или) конфиденциального медицинского обследования и консультирования по вопросам ВИЧ-инфекции в рамках ГОБМП в государственных организациях здравоохранения.

To the 90th anniversary of the Atyrau Dermatovenerologic Dispensary

Atyrau Regional Dermatovenerologic Dispensary was founded in 1935. Then it was the Guryev Regional Children's Fungal Hospital. Today it is a modern medical institution.

The dispensary includes a polyclinic for 70 visits per shift, a hospital for 36 beds, of which 10 are for children, a self-supporting department with rooms for periodic preventive medical examinations and physiotherapy, with PCR and ELISA diagnostics. Almost ninety years ago, the Guryev Regional Children's Fungal Hospital had three departments: medical, accounting and administrative. Five medical and two epilation nurses worked here. Today, our institution has 73 employees, 8 doctors.

Оралда дөңгелек үстел өткізілді

2022 жылғы 17 тамызда «Ақ отау» отбасы орталығы» ҚБ «АИТВ және ЖИТС алдын алу» жобасы аясында Достық Үйі, Қазақстан халықтары Ассамблеясы базасында дөңгелек үстел үйымдастырылды.

Шақырылған қонақтар: облыстық білім басқармасының өкілдері мен облыстың медицина қызметкерлері, кәсіпорындар, ҮЕҰ мамандары мен басшылары, белсенділер мен қоғам өкілдері. «Ақ отау» отбасы орталығы» ҚБ тәрағасы А.Искалиева өзінің кіріспе сезіндегі Қазақстанда АИТВ-инфекциясының және ЖИТС-тің алдын алу мәселелерінің өзектілігін атап өтті. БҚО облыстық ЖИТС орталығының мамандары, В. Цой және Г.Умбетова, облыста АИТВ инфекциясын диагностикалау және емдеу, профилактикалық және эпидемияға карсы іс-шаралар кешенінің жүргізуі туралы айттып берді. Дөңгелек үстелге қатысушылар пікірталастарға белсенді қатысты.

Новости регионов

Брифинг о профилактике ВИЧ в Алматы

21 сентября в КГУ "Региональная служба коммуникаций г. Алматы" состоялся брифинг о профилактике ВИЧ.

Спикерами на мероприятии выступили специалисты Центра СПИД г.Алматы - заместитель главного врача по организационно-методическим и эпидемиологическим вопросам Альфия Денебаева и заведующая отделом профилактической работы Альмира Заурбекова. Спикеры отметили, что ВИЧ – инфекция, как в стране, так и в городе Алматы находится на концентрированной стадии распространения заболевания. Распространённость ВИЧ – инфекции в возрастной категории 15-49 лет в городе составляет 0,43, при прогнозе 0,57.

Алматы занимает шестое место по республике по данному показателю. В городе ежегодно тестирование на ВИЧ проходят 16-17% населения (около 350 тыс. исследований).

**Министерство здравоохранения Республики Казахстан
Казахский научный центр дерматологии и инфекционных заболеваний
Республика Казахстан, г. Алматы тел./факс: +7 (727) 397 4223
e-mail: info@kncdiz.kz, www.kncdiz.kz**

Ақмола облысында психиатр-нарколог мамандарының күні

2022 жылғы 23 қыркүйекте Ақмола облыстық ЖИТС-пен құрес және алдын алу орталығының алдын алу жұмысы бөлімінің менгерушісі - Зоя Хван психиатр-нарколог дәрігерлердің облыстық семинарына қатысты.

"ЖИТС орталығының мамандары зертханалық ақпараттық жүйеде ИЕТ-ге тегі жөнінде мониторинг, есепке алу кезінде тексеру кодтарының және инъекциялық есірткін тұтынатын адамдардың динамикалық бақылауда тұрғандарының сәйкестігін жүргізеді", - деп белісті З.Хван.

Pavlodar residents - about work without injurie

On September 23, the Pavlodar Center for Prevention and Control of AIDS hosted a seminar on compliance with labor protection instructions. Specialist of the regional AIDS center G. Turdinova explained to the employees the tasks of working without injuries and accidents.

In the management of occupational risks in medicine, an important place is occupied by the correct use of sanitary clothing, personal protective equipment by employees, compliance with safety requirements when working with equipment, control over the use of hazardous substances, briefings, and knowledge testing. A. Asylkhanova, a doctor-epidemiologist of the regional AIDS center, spoke about how working conditions and the state of health of employees affect the result of a medical worker.